ONDER INVLOED

MIDDELENGEBRUIK BINNEN STUDENTENHUIZEN EN STUDENTENVERENIGINGEN

MARTIJN JANSE
MATTHIJS VAN DE WIEL
LIES VAN DER KLEY

WAT DEZE STUDENTEN SIGNALEREN EN VRAGEN NA ONDERZOEK VAN LIEVE MARK, TIME OUT EN WAAR TREK JIJ DE LIJN?

Dit rapport is het resultaat van gezamenlijk onderzoek (door studenten) naar middelengebruik onder uitwonende hbo- en wo-studenten die lid zijn van studentenverenigingen en/of wonen in studentenhuizen. De nadruk ligt op de context waarin middelen worden gebruikt, de sociale motieven en verschillen ten opzichte van de algehele studentenpopulatie.

De bevindingen zijn gebaseerd op een participatief ontwikkelde survey (door Lieve Mark), de COKE SHOW (Time Out, Lieve Mark en In Plaats van Verkering) en interactieve symposia (Waar Trek Jij De Lijn?). In totaal zijn circa 2000 studenten betrokken als respondent. De aanbevelingen zijn mede gebaseerd op gesprekken met bestuurders van studentenverenigingen.

Aanbevelingen

1. **Houd rekening met de specifieke context van studentenhuizen en -verenigingen.**
   Deze sociale omgevingen hebben invloed op het gebruik van alcohol, tabak en drugs. Interventies moeten rekening houden met de sociale structuur en groepsdynamiek.

2. **Focus drugsbeleid op studentenhuizen.**
   Gebruik van drugs vindt vooral plaats in studentenhuizen in plaats van op de studentenvereniging zelf. Beleidsaandacht dient daarop afgestemd te worden.

3. **Ontwikkel meer tools voor bestuurders van studentenverenigingen en huisoudsten in studentenhuizen.**
   Zij kunnen een rol spelen in het bevorderen van gezond gedrag, maar hebben behoefte aan ondersteuning, training en toegankelijke hulpmiddelen.

4. **Stem de boodschap van beleid en campagnes af met de doelgroep.**
   Voorlichting is effectiever als deze aansluit bij de taal, beleving en realiteit van studenten. Sluit aan bij initiatieven van binnenuit, waarin studenten zelf het gesprek openen.

5. **Zet in op studentenparticipatie bij preventie.**
   Studenten willen en kunnen meedenken over effectieve maatregelen. Participatie vergroot draagvlak en effectiviteit.

6. **Maak de weg naar hulpverlening toegankelijker.**
   Drempels naar ondersteuning zijn nu vaak te hoog. Studenten weten niet waar ze terecht kunnen of ervaren stigma.

7. **Identificeer samen met studentbestuurders hoe hun alcoholbeleid verbeterd kan worden.**
   Werk gezamenlijk aan richtlijnen, aanpak van sociale druk, bewustwording en passende nazorg.

8. **Faciliteer vervolgonderzoek naar sociale dynamieken en commerciële determinanten in studentenhuizen en -verenigingen.**
   Verdieping is nodig om structurele factoren achter middelengebruik beter te begrijpen en gericht te kunnen interveniëren.

9. **Investeer als Rijksoverheid en gemeente in preventie.**
   Preventie verdient structurele ondersteuning en dient gericht te zijn op leefomgeving, en moedig daarbij aan dat preventie-expertise wordt ingezet om studenteninitiatieven te versterken.

Rapport aangeboden aan het ministerie van VWS en J&V op 27 mei 2025.